

Bekendtgørelse

Nr. 31.
4de
Marts.

om

Indretning af en Borgerstoleksamens.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Førestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhøjeste Resolution af 2den d. M. allernaadigt at bemyndige Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til at bevilge saadanne kommunale eller private Borgerstoler for Dreng, som ansøge derom, Tilladelse til for deres egne Disciple at afholde en af Staten kontrolleret, paa normalt begavede Børn i 14 à 15 Aars (Konfirmations-) Alderen beregnet Afslutningseksamen, der dog ikke medfører offentlige Rettigheder i nogen Henseende, og hvorfra ingen Overførelse af Karakterer til nogen bestaaende Eksamen kan finde Sted.

Derhos er Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet ved samme allerhøjeste Resolution bemyndiget til i Henseende til Ordningen i det enkelte og Afholdelsen af denne Eksamen samt Kontrollen med samme m. m. at give de nærmere Regler og træffe de fornødne Foranstaltninger.

I Henhold til den Jaaledes meddelte allerhøjeste Bemyndigelse fastsættes herved følgende nærmere Bestemmelser for bemeldte Eksamen:

1. Genstandene for Prøven og Fordringerne ved denne blive følgende:

a. Religion. Bibelhistorien maa være gennemgaaet i et Omfang omtrent som Balslevs Bibelhistorie. — Endvidere skulle alle Hovedstykkerne i Balslevs Lærebog være læste; dog fordres ikke Forklaringerne læste udenad. Mundtlig Prøve.

b. Modersmaalet. Det vigtigste af Sprogets Grammatik maa være indøvet, og Stykker af vore betydeligere Forfattere, hvis Liv og Virksomhed i korte Træk maa gennemgaaes, skulle være læste, deriblandt en Komedie af Holberg og en Tragedie af Dehlenschläger. — Mundtlig Prøve i Dplæsning, Gengivelse og Analyse. — Skriftlig Prøve: En Genfortælling og en fri Gengivelse af et lettere, fra Undervisningen bekendt Stof.

c. Historie. Fædrelandshistorien maa være gennemgaaet efter en Lærebog paa mindst 150 Dktavsider og Hovedtrækkene af Verdenshistorien, særlig den nyere Tids, efter en Bog paa mindst 100 Dktavsider. Mundtlig Prøve.

d. Tyisk og Engelsk eller kun 1 af disse Sprog. Eleverne skulle have gennemgaaet passende Elementarbøger og dernæst have læst i Tyisk mindst 100 Sider, i Engelsk mindst 50 Sider (à 1200 Bogstaver) af blandet Indhold, udelukkende Prosa og af lettere Belskaffenhed med Hensyn til Sproget; endvidere maa de være øvede i Anvendelsen af Sprogens Grammatik. Der prøves i Dplæsning, Oversættelse af det læste og Grammatik samt i Oversættelse fra Dansk til det fremmede Sprog af lette Sætninger.

e. Regning. Eleverne maa være indøvede i paa Tavlen at udføre Regning med hele og brudne Tal, anvendte paa ligefrem og omvendt, enkelt og sammensat Reguladetri, Delingsregning, Rentesregning, almindelig Handelsregning, Blandingsregning, samt i at behandle Tal og lette Opgaver i Hovedet. Der forelægges til skriftlig Prøve 2 Opgaver i praktisk Regning og aflægges mundtlig Prøve i Hovedregning.

Nr. 31. Bek. af 4. Marts om Indretn. af en Borgerstoleksamens.

15

Nr. 31.
4de
Marts.

f. Matematik.

- 1) Aritmetik. Talsystemet og de vigtigste Sætninger om de 4 Regningsarter med hele og brudne, positive og negative Tal, Ligninger af 1ste Grad med 1 og 2 ubekendte, Proportioner og Decimalbrøt maa være indøvede; tillige maa Udtagning af Kvadratrods kendes. Mundtlig Prøve.
- 2) I Geometri lægges Hovedvægten paa geometrisk Tegning og Figurers Udmaalning; de Sætninger om Vinkler, Trekkanter, Parallelogrammer, regulære Polygoner og Cirkler, som ere nødvendige til Forstaaelsen heraf, gennemgaaes. Tillige anstueliggøres Udmaalning af de vigtigste Legemers Overflader og Rumfang. De i det sidste Aar udførte geometriske Tegninger fremlægges til Bedømmelse. Mundtlig Prøve.

g. Naturlære. Gennem Forsøg og Forklaring maa Eleverne være bragte til at forstaa de vigtigste Naturfænomener, særlig dem, der have Betydning i det daglige og praktiske Liv. Omfanget kan passende bestemmes ved en Bog paa mindst 100 Oktavsider. Mundtlig Prøve.

h. Naturhistorie. Ved Paavisning paa virkelige Naturgenstande og ved Forklaring maa Eleverne have lært at kende Hovedformerne af navnlig de højere Dyr og Planter samt Menneskets Bygning, hvortil knyttes Hovedsætningerne af Sundhedslæren, alt efter mindre Lærebøger. Mundtlig Prøve.

i. Geografi. Fædrelandets og det øvrige Europas Geografi samt Hovedtrækkene af de fremmede Verdensdele maa være gennemgaaede efter en Lærebog paa mindst 100 Oktavsider. Mundtlig Prøve.

k. Frihaandstegning. Eleverne skulle have gennemgaaet et planmæssigt Kursus i Tegning efter plane Figurer (Fortegninger) og Modeller (Klodser, Brugsgenstande eller Gibs), f. Eks. efter Tegneinspektør Andersens System. Ved Eksamen fremlægges det sidste Aars Tegninger til Bedømmelse.

l. Skrivning. Eleverne skulle være oplærte til en fast og god Haandskrift. I det sidste Skoleaar skrive de hver Maaned en Side i en Maanedsskrivebog, som fremlægges til Bedømmelse ved Eksamen.

m. Gymnastik. Eleverne skulle have gennemgaaet og kunne gøre Rede for de i den autoriserede Lærebog i Gymnastik § 75 nævnte, for Borgerkoler bestemte Øvelser. Endvidere maa Skolens Læseplan have et passende ugentligt Timetal til Sang.

2. Udfaldet af Eksamen tilkendegives ikke ved forskellige Karakterer, men alene ved Udtrykket „Bestaaet“ eller „Ikke bestaaet“, saaledes at der til „Bestaaet“ kan føjes Tillægget „med Udmærkelse“.

3. Med Hensyn til Beregningen af Karaktererne ved Eksamen fastsættes følgende Regler:

a. Den ved Censureringen fremkomne Hovedkarakter for Faget har følgende Værdi: Udmærket godt = 9, Udmærket godt? = 8, Meget godt = 7, Meget godt? = 6, Godt = 5, Godt? = 4, Læmmelig godt = 2, Læmmelig godt? = ÷ 2, Maadelig = ÷ 9, Slet = ÷ 18.

b. Der gives Karakterer af indbyrdes lige Værdi i: Religion, Modersmaalet (mundtlig Prøve), Historie, Lyf og Engelsk eller et af disse Sprog, Aritmetik, Geometri, Naturlære, Naturhistorie, Geografi, Frihaandstegning, Skrivning, Gymnastik og Orden med skriftlige Eksamenarbejder.

Hovedkarakteren for den skriftlige Prøve i Modersmaalet samt for Regning (skriftlig og mundtlig) tæller dobbelt.

Den eksaminerende Lærer og Censurerne, som bedømme en Prøve, skriftlig eller mundtlig, have efter indbyrdes Konference at afgøre, hvilke af de ovennævnte Karakterer der i Faget ville være at tillægge Eksaminanden.

4. For at bestaa Eksamen fordres mindst 5 Points i Gennemsnit af de givne Karakterer; til „Bestaaet med Udmærkelse“ fordres mindst en Gennemsnitskarakter af 8 Points. Nr. 31
4de
Marts.

En Eksaminand, som ikke hører til Folkekirken, kan fritages for Prøve i Religion. Karakteren i Gymnastik bortfalder for dem, som ifølge Lægeattest ikke have kunnet deltage i Gymnastikprøven.

5. For at kunne stedes til den her omhandlede Eksamen maa Eksaminanden som Discipel have deltaget fuldstændigt i Undervisningen i en eksamensberettiget Skoles to øverste Klasser.

6. Eksamen afholdes indenfor Tidrummet mellem den 15te Marts og den 30te April. Da Opgaverne til skriftlig Beparelse, der gives af Ministeriet, ere fælles for alle Skoler, afholdes den skriftlige Del af Eksamen samtidigt i dem alle; derimod vil der med Hensyn til Afholdelsen af den mundtlige Del saa vidt muligt blive taget Hensyn til den enkelte Skoles Ønske i saa Henseende.

Opgaverne skulle senest 4 Dage før den skriftlige Eksamens Begyndelse være tilstillede Skolerne i et Antal, der retter sig efter Eksaminandernes; Indmeldelse af disse vil være at indsende til Ministeriet inden hvert Aars 1ste Februar.

Konvoluten, hvori alle Opgaverne sendes, maa ikke aabnes af andre end Adressaten.

Den enkelte forseglede Opgavepakke maa først aabnes i Eksamenslokalet til det for Opgavernes Beparelse færdigklædt, inden hvilket alle Eksaminanderne skulle være samlede.

Tilsynet skal føres af mindst 2 af Skolen bestyrelses tilsynshavende i hvert Lokale, i hvilket der skrives. Den ene tilsynshavende vælges blandt Skolens Lærerpersonale; dog maa han ikke være Lærer i det Fag, hvortil Opgaven hører. Den anden tilsynshavende vælges udenfor Lærerpersonalet.

En af de tilsynshavende forsyner enhver Beparelse med sit Navns Underskrift samt Angivelse af Klokkeløttet for dens Aflevering.

Den mundtlige Eksamen overføres af tvende Censorer, der tillige bedømme de skriftlige Opgaver. Den ene af disse Censorer, der maa have Fagkundskab og Undervisningsberfaring i matematisk Retning, udnævnes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den anden i Kjøbenhavn af Skoleinspektionen, udenfor Kjøbenhavn af Skolekommissionen, for saa vidt ikke Distriktsprovsten maatte være villig til at være Censor. De indgive bægge i Forening Indberetning til Ministeriet om Eksamens Udfald. Anser nogen af dem sig ikke for tilstrækkelig sagkyndig til at censurere i et eller andet Fag, vælger Skolen med hans Minde selv en Censor, som dertil maatte egne sig og være villig.

Eksamensprøven i ethvert Fag censureres tillige af den eksaminerende Lærer.

Eksamensbeviserne udfærdiges ved de kommunale Skoler af Skolens Førstelærer, ved private Skoler af Skolens Bestyrer.

Samtlige med den officielle Eksamenkontrol forbundne Udgifter og Dagpenge udredes forskudsvis af Ministeriets Kasse, men repareret efter afsluttet Eksamen paa Skolerne efter de Regler, der i saa Henseende senere fastsættes.

7. Ansøgninger om Tilladelse til at maatte afholde den her omhandlede Eksamen blive at indsende gennem vedkommende Skoleinspektion. Udenfor Kjøbenhavn maa Ansøgnin-
gerne ogsaa for de private Skolers Vedkommende være ledsagede af Erklæringer fra Skolekommissionen.

Ministeriet kan tage den givne Tilladelse tilbage, naar Censorerne efter Eksamens-
udfaldet finde det uforsvarligt at lade Skolen beholde Tilladelsen.

8. Nebenstaaende Timetabel maa efter Ministeriets Formening anses som passende for en Borger-skole med 7 fremadstridende Klasser (for Børn fra 7 til 14 Aar), i hvilken der undervises saa vel i Læsning som i Engelsk.

Nr. 31. Del. af 4. Marts om Indretning af en Borger-skoleeksamen.

Nr. 31.
4de
Marts.

	1ste Klasse.	2den Klasse.	3dje Klasse.	4de Klasse.	5te Klasse.	6te Klasse.	7de Klasse.
Religion	2	2	2	2	2	2	2
Dansf. og Anstuelssøvelser	10	10	9	7	5	5	4
Historie	"	2	3	3	2	2	3
Dyft	"	"	"	"	3	3	3
Engelsk	"	"	"	2	2	3	3
Regning og Matematik	6	6	6	6	8	8	8
Naturlære	"	"	"	"	2	2	2
Naturhistorie	"	1	2	2	2	2	2
Geografi	"	1	2	2	2	2	2
Frihaandstegning	"	"	"	2	2	2	2
Skrivning	4	4	3	3	2	1	1
Gymnastik	3	3	3	3	3	3	3
Sang	"	"	1	1	1	1	1
Sum...	25	29	31	33	36	36	36

Det maa dog bemærkes, at lokale Forhold, f. Eks. Ordningen af de nederste (Forberedelses-) Klasser, ofte kunne nødvendiggøre Afvigelser fra denne Tabel.

Hvilket herved bekendtgøres til Efterretning for alle vedkommende.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den 4de Marts 1891.

J. F. Scavenius.

C. Holm.